

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2004

2009

Документ за разглеждане в заседание

30.4.2009

B6-0265/2009

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ

за приключване на разисквания по изявления на Съвета и на Комисията
съгласно член 103, параграф 2 от Правилника
от Marie Anne Isler Béguin и Elisabeth Schroedter
от името на групата Verts/ALE
относно положението в Молдова

Резолюция на Европейския парламент за положението в Молдова

Европейският парламент,

- като взе предвид предишните си резолюции относно положението в Молдова, и по-специално своята резолюция от 24 февруари 2005 г.,
  - като взе предвид Споразумението за партньорство и сътрудничество между Молдова и ЕС, влязло в сила на 1 юли 1998 г.,
  - като взе предвид плана за действие за Република Молдова, приет на седмото заседание на Съвета за сътрудничество ЕС–Молдова на 22 февруари 2005 г.,
  - като взе предвид съобщението на Комисията до Европейския парламент и Съвета от 3 декември 2008 г., озаглавено „Източно партньорство“ (COM(2008)0823),
  - като взе предвид изявленията на председателството от името на Европейския съюз, на г-н Хавиер Солана, Върховен представител на ЕС за ОВППС, и на г-жа Бенита Фереро-Валднер, член на Европейската комисия, отговарящ по въпросите на външните отношения, относно положението в Молдова,
  - като взе предвид декларацията с предварителните констатации и заключения на международната мисия за наблюдение на парламентарните избори в Република Молдова от 5 април 2009 г., както и изготвения след изборите доклад на Службата за демократични институции и права на човека на ОССЕ за периода 6–17 април 2009 г.,
  - като взе предвид меморандума на "Амнести интернешънъл" за Молдова от 17 април 2009 г. относно положението в Молдова по време на и след събитията от 7 април 2009 г.,
  - като взе предвид решението на Конституционния съд на Молдова от 22 април 2009 г., с което бяха потвърдени окончателните резултати от парламентарните избори на 5 април 2009 г.,
  - като взе предвид доклада на своята специална делегация в Молдова, чието посещение беше осъществено в периода 26–29 април 2009 г.,
  - като взе предвид член 103, параграф 2 от своя Правилник,
- А. като има предвид, че европейската политика на добросъседство и източното партньорство, чието начало предстои скоро, признават европейските стремежи на Молдова и значението на Молдова като страна с дълбоки исторически, културни и икономически връзки с държавите-членки на Европейския съюз,
- Б. като има предвид, че в рамките на европейската политика на добросъседство беше

- приет план за действие, включващ предложения, насочени към насърчаване на политическите и институционални реформи, които ще дадат на Молдова възможност за постепенна интеграция в политиките и програмите на ЕС,
- В. като има предвид, че едно истинско и балансирано партньорство може да се развива единствено на основата на споделени общи ценности, и по-специално, във връзка с демокрацията, върховенството на закона и зачитането на правата на човека и гражданските права,
- Г. като има предвид, че на 5 април 2009 г. в Молдова се проведе парламентарни избори, които бяха наблюдавани от международна мисия за наблюдение на изборите, съставена от представители на Службата за демократични институции и права на човека на ОССЕ, на Европейския парламент, Парламентарната асамблея на ОССЕ и Парламентарната асамблея на Съвета на Европа,
- Д. като има предвид, че съгласно заключението, съдържащо се в предварителните констатации на международната мисия за наблюдение на изборите, изборният процес е отговарял на много международни стандарти и задължения, но се изискват още подобрения, за да се гарантира, че изборният процес ще бъде освободен от ненужна административна намеса, и за повишаване доверието на обществеността,
- Е. като има предвид обаче, че опозиционните партии и молдовските и международните НПО отбелязаха множество нередности и по-специално случаи на предполагаеми изборни измами, базиращи се на пропуски в избирателните списъци, както и че изготвеният след изборите междинен доклад на Службата за демократични институции и права на човека на ОССЕ отчете тези твърдения като достоверни, но ограничени по мащаб,
- Ж. като има предвид, че след повторно преброяване на гласовете, окончателните резултати от изборите бяха публикувани от Централната избирателна комисия на 21 април 2009 г. и потвърдени от Конституционния съд на 22 април 2009 г.,
- З. като има предвид, че отричането на изборните резултати от част от молдовското общество показва основна липса на доверие между различните политически сили в Молдова и необходимостта от диалог и по-голямо приемане на демократичния процес в страната, както и от повишена отговорност във връзка с него,
- И. като има предвид, че на 6 април хиляди хора се събраха спонтанно на главните площи на Кишинев в мирен протест срещу провеждането и резултата от изборите; като има предвид, че на 7 април група демонстранти нападнаха и претърсиха, както и задигнаха материали и документи от няколко правителствени сгради, и подпалиха молдовския парламент и президентския дворец; като има предвид, че тези действия доведоха до ожесточени сблъсъци между молдовската полиция и демонстрантите, при които бяха убити трима, много хора бяха ранени и няколко стотин души бяха арестувани,
- Й. като има предвид, че молдовската полиция и сили за сигурност действаха брутално и жестоко при потушаването на демонстрациите, при ареста на демонстранти, в

- полицейските участъци и в затворите, и като има предвид, че много хора са били арестувани от офицери в цивилно облекло, които не са удостоверили самоличността си; като има предвид, че на много от арестуваните беше отказан достъп до техните роднини и адвокати и до всякаква друга форма на помощ,
- К. като има предвид, че молдовски и чуждестранни журналисти станаха също жертви на действия за сплашване, тормоз, арестуване, забрана на достъп до страната, което не им позволи да упражняват своята професия и по този начин намали възможността за разпространяване и представяне на информация относно трагичните събития,
- Л. като има предвид, че в периода след изборите молдовските органи засилиха натиска върху НПО, като обвиниха някои от тях в организирането на демонстрациите и изискаха от тях да предоставят в рамките на кратък срок документи относно данъчното си състояние и банковите си сметки,
- М. като има предвид, че правителството на Молдова обвини Румъния в участие в следизборните демонстрации и изгони румънския посланик; като има предвид, че правителството на Молдова също така възстанови визовия режим за гражданите на тази държава-членка на ЕС,
- Н. като има предвид, че Европейският съюз се стреми да установи, с помощта на своята програма за източно партньорство, по-голяма стабилност, по-добро управление и икономическо развитие в Молдова и другите държави на източната граница на Съюза,
- О. като има предвид, че около една четвърт от гражданите на Молдова живеят в чужбина; като има предвид, че избирателната активност сред молдовските граждани, живущи в чужбина, беше много ниска поради липсата на информация и ограничения брой избирателни секции,
- П. като има предвид, че съществуващият облекчен визов режим между ЕС и Молдова е причина за безпокойство и неудовлетвореност за молдовските граждани, чиито заявления за виза не се разглеждат с необходимото внимание от държавите-членки,
1. решително осъжда всички прояви на насилие и вандализъм по време на демонстрациите и жестоките, крайни и безразборни действия, предприети от полицията и силите за сигурност по отношение на демонстранти и наблюдаващи, при които безразборно хора са арестувани, пребивани, малтретирани или подлагани на практики, наподобяващи насилие;
  2. във връзка с това настоятелно приканва министрите в правителството на Молдова да направят необходимите заключения относно сериозните постоянни нарушения на правата на човека и на производствата срещу задържаните по време на и след демонстрациите, да поемат политическа отговорност за случилото се и ако е необходимо да подадат оставки;
  3. изразява задоволството си, че всички задържани по време на протестите вече са на свобода, но също така настоятелно призовава органите на Молдова да прекратят

всякакви допълнителни производства срещу лицата, които са били задържани поради участието им в тези протести;

4. призовава за създаването на независима и безпристрастна комисия, която да разследва свързаните с насилие събития от 6–7 април 2009 г., с пълноценното участие на представители на правителството, опозицията и гражданското общество в Молдова, както и на международни експерти от Съвета на Европа и ЕС;
5. счита, във връзка с това, че създаването на такава комисия е ключов елемент, който цели повторното изграждане на доверие между страните с оглед полагането на основи на национален диалог между правителството, опозиционните партии и представителите на гражданското общество; счита, че в рамките на такъв диалог трябва да се положат сериозни усилия за коренно подобряване на демократичните процедури и функционирането на демократичните институции в Молдова и да се предприемат незабавно мерки за отстраняване на слабостите, отбелязани в заключенията на международната мисия за наблюдение на изборите;
6. настоява всички, за които се установи, че са отговорни за бруталното насилие срещу задържаните, да бъдат дадени под съд и да поемат своята отговорност; освен това настоява, че констатациите на тази разследваща комисия следва да доведат до реална реформа на правната система и на силите на полицията в Молдова;
7. изразява своята сериозна загриженост във връзка с наскоро предприети от министерството на правосъдието мерки срещу редица организации на гражданското общество след събитията от 7 и 8 април; изтъква, че не бива да се злоупотребява с мерките за административен и данъчен контрол, с цел принуждаване на критикуващите правителството да замълчат;
8. подчертава, че пълното спазване на международните демократични стандарти преди, по време на и след изборния процес е от най-голямо значение за по-нататъшното развитие на отношенията между Молдова и Европейския съюз;
9. отбелязва доклада с предварителните констатации и заключения на международната мисия за наблюдение на изборите, която посочи, че изборите са съответствали на много международни стандарти и задължения, но обръща внимание върху факта, че се изискват още подобрения, за да се гарантира, че изборният процес ще бъде освободен от ненужна административна намеса, и за повишаване доверието на обществеността;
10. същевременно отбелязва, че опозиционните партии и молдовските и международните НПО излязоха със сериозни твърдения относно множество нередности и по-специално случаи на предполагаеми изборни измами, базиращи се на пропуски в изборните списъци в условията на небалансиран или ограничен достъп на опозиционните сили до медиите;
11. в допълнение отбелязва, че Конституционният съд на Република Молдова потвърди окончателните резултати от парламентарните избори в Молдова, представени от Централната изборителна комисия, и че това решение на Конституционния съд не подлежи на по-нататъшно обжалване;

12. изразява съжаление поради факта, че молдовското правителство не положи усилия за улесняване на гласуването на молдовските граждани в чужбина, съобразно препоръките на Венецианската комисия; призовава молдовските органи да приемат необходимите мерки за своевременното осъществяване на това;
13. настоятелно призовава Съвета и Комисията да предприемат преглед на визовата уредба на ЕС спрямо Молдова, с цел да се създаде възможност за по-добро уреждане на условията за пътуване; в същото време изразява надежда, че гражданите на Молдова няма да използват един по-благоприятен режим за визи и пътувания за масово напускане на своята родина, а ще бъдат насърчени активно до допринесат за по-нататъшното развитие на родната им страна;
14. приветства първоначалните усилия на румънското правителство за спокойна реакция по отношение на едностранните мерки на молдовското правителство срещу румънския посланик и румънски граждани и за запазване на добросъседските отношения между двете държави; същевременно изразява дълбоко съжаление относно инициативите на президента Basescu за ускоряване на процедурите за молдовските граждани, кандидатстващи за румънско гражданство, което противоречи на усилията за намаляване на напрежението;
15. подчертава, че Комисията, Съветът и държавите-членки трябва да се възползват изцяло от европейската програма за добросъседство и по-специално от новата програма за източно партньорство, с цел установяването на по-голяма стабилност, по-добро управление и балансирано икономическо развитие в Молдова и другите държави по източната граница на Съюза;
16. настоява обаче, че пълното придържане към демократичните процедури и доброто функциониране на демократичните институции, пълното зачитане на върховенството на закона, правата на човека и правата на малцинствата, както и приемането на конструктивния диалог за разрешаване на съществуващите конфликти трябва да бъдат приоритетен въпрос за срещата на високо равнище за източното партньорство, която ще се състои на 7 май 2009 г. в Прага, и че в по-общ план те ще бъдат съществен елемент за успешното прилагане на програмата за източно партньорство;
17. още веднъж подчертава, че Европейският съюз трябва да направи всичко в рамките на своите възможности, за да предложи на народа на Молдова едно истинско европейско бъдеще; настоятелно призовава всички политически сили в Молдова и партньорите на Молдова да не злоупотребяват с настоящото положение на нестабилност и да отклоняват Молдова от европейския курс на страната;
18. изразява своята пълна подкрепа за териториалната цялост и суверенитета на Република Молдова и призовава за засилено участие и водеща роля на ЕС в процеса на преговаряне във връзка с конфликта в Приднестровието;
19. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Комисията, Съвета, парламентарните асамблеи на Съвета на Европа и на ОССЕ и на правителството и парламента на Молдова.